Školní preventivní strategie

Název školy: Základní škola Březová, okres Sokolov

Adresa: Komenského 232, 356 01 Březová

Období platnosti: 2026–2029

Schválila: Mgr. Jana Novotná, ředitelka školy

Zpracovala: Mgr. Miloslava Mrázková, školní metodička prevence

Datum účinnosti: 1. 9. 2026 – 31. 8. 2029

1. Účel a východiska

Tato strategie stanoví dlouhodobý rámec primární prevence rizikového chování žáků školy. Jejím účelem je podporovat bezpečné, respektující a podnětné prostředí, zdravý vývoj žáků a včasné rozpoznání a řešení obtíží.

Strategie vychází zejména z povinnosti školy vytvářet podmínky pro zdravý vývoj žáků a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů a zajišťovat jejich bezpečnost a ochranu zdraví při vzdělávání a souvisejících činnostech. Navazuje na poskytování poradenských služeb ve škole.

2. Charakteristika základní školy a vyhodnocení potřeb

Typ školy: základní škola poskytující základní vzdělávání žákům 1.–9. ročníku
Počet tříd a žáků: ve školním roce 2026/27 16 tříd, cca 320 žáků
Věkové skupiny: mladší školní věk (1.–5. ročník) a dospívající žáci (6.–9. ročník).
Specifika školy a místního prostředí:

Škola je umístěna v klidové zóně města Březová, tvoří ji 2 budovy. V hlavní budově se nachází většina tříd, odborné učebny, tělocvična a školní jídelna, ve druhé školní družina, zbytek tříd, dílny, kuchyňky a prostory k volnočasovým aktivitám. V rámci výuky je hojně využíváno přilehlé školní hřiště a multifunkční centrum. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, k výuce jsou využívány 2 PC učebny, dále mobilní PC učebny a tablety.

Školu navštěvují kromě místních i žáci ze spádových obcí (Kostelní Bříza, Lobzy, Arnoltov, Kamenice, Černý Mlýn, Rudolec, Tisová), dále žáci z Rovné a dalších nespádových oblastí. Škola má vyšší podíl (cca 28 %) žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a sociálním znevýhodněním, v každé třídě je přítomen asistent pedagoga.

Škola se již několik let věnuje metodě CLIL, což znamená, že v některých předmětech nabízí propojení odborného obsahu daného předmětu s anglickým jazykem. V současnosti se metoda CLIL týká žáků druhého stupně, konkrétně předmětů zeměpis, dějepis a VKO.

Při plánování prevence škola vychází zejména z třídního klimatu, rozhovorů se žáky a jejich zákonnými zástupci, poznatků pedagogů, výsledků anonymních dotazníků, docházky, kázeňských a výchovných opatření a podnětů školního poradenského pracoviště.

Prioritní oblasti pro období platnosti strategie:

- podpora duševního zdraví, bezpečných vztahů a zvládání emocí,
- prevence šikany, kyberšikany, násilí a vylučování z kolektivu,
- bezpečné užívání digitálních technologií a ochrana soukromí na internetu,
- prevence užívání tabákových a nikotinových výrobků, alkoholu, dalších návykových látek a závislostního chování,
- prevence záškoláctví, vandalismu, krádeží a dalších projevů rizikového chování,
- rozvoj respektu, odpovědnosti a prevence diskriminace a netolerance.

Témata a metody prevence škola přizpůsobuje věku a potřebám žáků. Konkrétní priority každoročně aktualizuje podle vyhodnocení potřeb.

3. Cíle strategie

Dlouhodobé cíle

- Posilovat zdravé sociální vztahy, odpovědnost a respekt mezi žáky, zaměstnanci školy a zákonnými zástupci.
- Snižovat výskyt rizikového chování a jeho dopad na jednotlivce i školní komunitu.
- Rozvíjet sociální, komunikační, digitální a emoční kompetence žáků přiměřeně jejich věku.
- Zajišťovat dostupnou podporu žákům v obtížné situaci a včasnou návaznost na odbornou pomoc.
- Průběžně zvyšovat kompetence pedagogických pracovníků v oblasti prevence.

Krátkodobé cíle

- Každoročně zpracovat a realizovat preventivní program školy.
- Realizovat preventivní aktivity ve všech třídách s ohledem na věk žáků a aktuální potřeby.
- Pravidelně vyhodnocovat třídní klima a zachytávat varovné signály.
- Seznámit žáky a zákonné zástupce s možnostmi pomoci a s postupy školy při řešení rizikového chování.

4. Cílové skupiny

- žáci školy,
- pedagogičtí a další pracovníci školy,
- zákonní zástupci žáků,
- podle potřeby také další osoby podílející se na vzdělávání a péči o žáky.

5. Organizační a personální zajištění

Za naplňování strategie odpovídá ředitelka školy. Preventivní činnost koordinuje školní metodik prevence v součinnosti s výchovným poradcem, sociálním pedagogem, třídními učiteli, školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem, jsou-li ve škole ustanoveni, a dalšími pracovníky školy.

Školní metodik prevence: Mgr. Miloslava Mrázková, mrazkova@zs-brezova.cz
Výchovný poradce: pro 1. stupeň – Mgr. Marika Veselá, vesela@zs-brezova.cz ; pro 2. stupeň – Mgr. Hana Hylasová, hylasova@zs-brezova.cz
Speciální pedagog: Bc. Pavla Křížková, krizkova@zs-brezova.cz
Sociální pedagog: Mgr. Barbora Oláh Habichová, habichova@zs-brezova.cz
Kontaktní osoba pro řešení podnětů: Mgr. Miloslava Mrázková

Pedagogičtí pracovníci sledují projevy rizikového chování, přiměřeně reagují na vzniklé situace, předávají informace odpovědným osobám a podílejí se na preventivních aktivitách ve třídách.

6. Preventivní opatření a aktivity pro základní školu

6.1 Pravidelná univerzální prevence

- třídnické hodiny nejméně jednou měsíčně zaměřené na vztahy, bezpečí, komunikaci a řešení běžných třídních situací,
- adaptační činnosti pro nově vzniklé nebo významně proměněné třídní kolektivy,
- pravidelné mapování třídního klimatu a navazující práce s třídou,
- začleňování preventivních témat do výuky, zejména do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Informatika,
- zapojování žáků do tvorby a vyhodnocování třídních pravidel a do žákovské participace,
- vzdělávání pedagogů a průběžné informování zákonných zástupců.

6.2 Doporučené aktivity podle stupně základní školy

Ročníky	Téma	Návrh aktivity	Doporučená četnost
1.–3.	Bezpečné vztahy a emoce	Práce s pravidly třídy, rozpoznávání emocí, nácvik prosby o pomoc, příběhy a modelové situace.	průběžně; nejméně 2 bloky ročně
1.–5.	Bezpečí v běžném životě	Pravidla bezpečného pohybu, kontakt s cizí osobou, bezpečí doma a ve škole; praktický nácvik.	nejméně 1 blok ročně
3.–5.	Digitální bezpečnost	Ochrana osobních údajů, hesla, pravidla komunikace v chatu a rozpoznání nevhodného obsahu.	nejméně 2 bloky ročně
4.–5.	Vztahy a šikana	Rozlišení konfliktu a ubližování, role svědka, bezpečné oznámení potíží, posilování soudržnosti třídy.	nejméně 2 bloky ročně
6.–7.	Duševní zdraví a vztahy	Zvládání stresu, komunikace, hranice ve vztazích, vyhledání pomoci a podpora spolužáka.	nejméně 2 bloky ročně
6.–9.	Kyberšikana a digitální stopa	Sdílení obsahu, soukromí, nenávistné projevy, postup při kyberšikaně a kritické vyhodnocování informací.	nejméně 2 bloky ročně
7.–9.	Návykové látky a závislostní chování	Rizika tabákových a nikotinových výrobků, alkoholu, jiných návykových látek, hazardního hraní a nadměrného užívání digitálních technologií; nácvik odmítnutí.	nejméně 2 bloky ročně
8.–9.	Odpovědnost a bezpečí	Právní a zdravotní důsledky rizikového chování, bezpečné trávení volného času, pomoc v krizové situaci.	nejméně 1 blok ročně

6.3 Cílená prevence a podpora

- individuální rozhovory se žákem a zákonným zástupcem,
- cílená práce s třídou při zhoršení vztahů nebo výskytu rizikového chování,
- podpora žáků se zvýšeným rizikem obtíží a zajištění návaznosti odborné pomoci,
- případové konzultace pracovníků školy v rozsahu odpovídajícím konkrétní situaci,
- spolupráce s odbornými subjekty podle jejich působnosti.

6.4 Roční organizační rámec

Školní metodik prevence každoročně připraví preventivní program školy. Každá třída absolvuje alespoň jednu aktivitu zaměřenou na vztahy a třídní klima a alespoň jednu aktivitu k dalšímu prioritnímu tématu. Při výběru externích programů škola ověří jejich vhodnost pro věk žáků, odborné zajištění a návaznost na potřeby třídy.

7. Postup při výskytu rizikového chování

1. Pracovník školy bez zbytečného odkladu zajistí bezpečí dotčených osob a oznámí věc odpovědné osobě podle vnitřních pravidel školy.
2. Škola zjistí základní okolnosti případu, přiměřeně dokumentuje postup a chrání soukromí dotčených osob.
3. Jsou-li pro to splněny podmínky, škola informuje zákonné zástupce a poskytne jim informace o dalším postupu a dostupné pomoci.
4. Škola přijme přiměřená podpůrná, výchovná a organizační opatření; při závažných okolnostech spolupracuje s příslušnými institucemi.
5. Následně vyhodnotí účinnost přijatých opatření a podle potřeby nastaví další podporu.

Podrobný postup pro konkrétní situace upravují vnitřní pravidla školy, zejména školní řád, preventivní program školy a krizové plány.

8. Spolupráce se zákonnými zástupci a odbornými subjekty

Škola průběžně informuje zákonné zástupce o preventivním zaměření školy, možnostech konzultace a dostupné pomoci. Pro zákonné zástupce škola podle potřeby organizuje třídní schůzky, konzultace nebo informační setkání k aktuálním preventivním tématům, zejména k digitální bezpečnosti, duševnímu zdraví a návykovým látkám.

Doporučené spolupracující organizace a instituce

Subjekt	Oblast spolupráce	Využití pro školu
Pedagogicko-psychologická poradna	poradenské služby, práce s třídním klimatem, metodická podpora	konzultace obtíží žáka nebo třídy, doporučení dalšího postupu
Speciálně pedagogické centrum	podpora žáků se zdravotním postižením a jejich pedagogů	konzultace vzdělávacích a adaptačních potřeb žáka
Orgán sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností	ochrana dětí a podpora rodiny	spolupráce v případech, které vyžadují součinnost s rodinou a dalšími institucemi
Policie České republiky – preventivně informační skupina místního útvaru	právní povědomí, bezpečnost, prevence kriminality a kyberkriminality	tematické besedy a konzultace v přiměřeném rozsahu
Obecní nebo městská policie	bezpečný pohyb v obci, doprava, prevence přestupků	praktické programy pro mladší žáky a preventivní besedy
Poskytovatel odborných služeb v oblasti závislostí	prevence a poradenství k užívání návykových látek a závislostnímu chování	programy pro 2. stupeň, konzultace pro žáky a zákonné zástupce
Poskytovatel sociálních služeb pro děti a rodiny	podpora rodiny, krizová pomoc, terénní a poradenské služby	návazná podpora v obtížné sociální nebo rodinné situaci
Zdravotnické zařízení nebo odborník na duševní zdraví dětí	odborná zdravotní péče a krizová pomoc	navazující pomoc při závažnějších psychických obtížích
Středisko volného času, dům dětí a mládeže, sportovní a kulturní organizace	smysluplné trávení volného času a rozvoj sociálních dovedností	nabídka navazujících volnočasových aktivit pro žáky

Škola vždy předem vyhodnotí vhodnost externího programu pro věk žáků, jeho obsah, odborné zajištění, personální možnosti školy a náklady.

Místní spolupráce – Březová, okres Sokolov

Březová náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností Sokolov.

Všechny aktuální kontakty na místní organizace jsou uvedeny v preventivním programu školy a jsou každoročně aktualizovány.

9. Vyhodnocování strategie

Naplnění strategie se vyhodnocuje nejméně jednou ročně, zejména podle:

- realizace plánovaných aktivit,
- vývoje třídního klimatu a pocitu bezpečí žáků,
- podnětů žáků, zákonných zástupců a zaměstnanců školy,
- výskytu a způsobu řešení rizikového chování,
- účinnosti podpůrných opatření a spolupráce s odbornými subjekty.

Vyhodnocení provádí školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy a školním poradenským pracovištěm. Závěry se promítnou do preventivního programu školy pro následující školní rok.

10. Závěrečná ustanovení

Strategie je závazným koncepčním dokumentem školy v oblasti prevence rizikového chování. Je zveřejněna nebo zpřístupněna způsobem obvyklým ve škole. Aktualizuje se podle vyhodnocení jejího naplňování, při významné změně potřeb školy nebo změně souvisejících právních a vnitřních pravidel.

V Březové 1. 9. 2026

Mgr. Jana Novotná
ředitelka školy